

Flerstämmig undervisning i förskolan

Variationsteoretiskt undervisningsupplägg

Hur kan den gestaltas i utbildningen?

Ekhagens förskoleområde
Jönköping kommun
Monika Jidefur / Susanne Lundberg

Ekhagens förskoleområde ställningstagande:

Barnsyn/människosyn

Alla människors lika värde ska ligga till grund för Ekhagens kommunala förskoleverksamhet och avspeglas i vårt förhållningssätt och våra handlingar. Vår hållning är att vi människor blir till i de sammanhang som vi befinner oss i och därför ska förskolorna på Ekhagen utgöra en plats där allas förmågor tas tillvara och utvecklas.

Kunskapssyn

Vi betraktar kunskap som föränderlig och i stark förbindelse med sitt sammanhang. Kunskap uppstår i mötet mellan människor, miljöer och material i individuella och kooperativa lärprocesser. Med denna hållning behöver vi hela tiden **vara öppna för nya sätt att tänka om och förstå** vår omvärld och det vi för tillfället utforskar. Vad vi betraktar som en "sanning" idag kan vi behöva ompröva imorgon. Vi har en transdisciplinär* förhållningssätt och syn på kunskap vilket ger oss möjlighet att uppmärksamma förbindelserna i barnens utforskande. Denna kunskapssyn är förankrad i det utforskande förhållningssätt vi tagit ställning för.

** i samspel mellan undervisningsinnehåll(discipliner och praktiker)möjliggörs för både barn och lärare att vara barare och utvecklare av kunskap, den öppnar för oväntade möten och överskrider gränser mellan olika ämnesdiscipliner som t.ex. kunskapsområden, värden och erfarenheter.*

** Helen Timperly professor i pedagogik Univerity of Auckland/Nya Zeeland*

- undersökning av egen praktik lika självklart för oss som att undervisa barnen

- vad behöver vi utveckla i undervisningen i relation till ett specifikt innehåll och barnen vi undervisar här och nu

- BEHAGLIGT VÄLBEKANT – OBEKVÄMT ORIGINELL

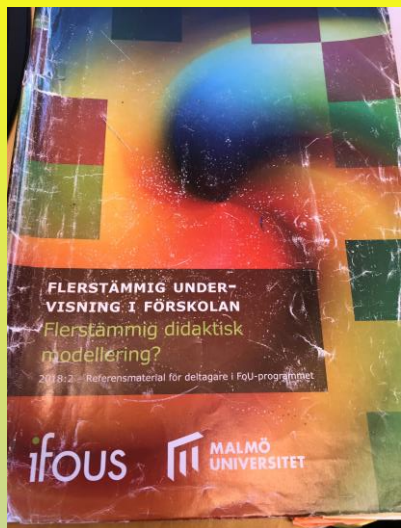
Barns inflytande

Demokratiskt uppdrag/reellt inflytande: vi ska mötas kring ett meningsfullt innehåll, där inflytande blir då inte något som innehas av individer, utan något som utövas i interaktion med andra

Normkritiskt förhållningssätt

Ett utforskande normkritiskt förhållningssätt innebär för oss på Ekhagen att barn och pedagoger tillsammans upplever och undersöker i meningsfulla sammanhang.

Fakta och fantasi berikar och ger varandra kraft med vår syn på kunskap som något föränderligt och i ständig tillblivelse. För att kunna bredda och intensifiera de områden och fenomen som barnen undersöker, behöver pedagogerna förhålla sig nyfikna till barnens utforskande och hur de ställer sig i relation till, skapar frågor, hypoteser och förståelser i en ständigt pågående process. Barnen på Ekhagens kommunala förskolor ska erbjudas en mångfald av möjligheter till undersökande under hela dagen. Att ha ett normkritiskt perspektiv på arbete på våra förskolor innebär att vi har ett reflexivt förhållningssätt, att ständigt ifrågasätta och utmana det för givet tagna och att våga göra på nytt sätt, om och om igen. Det vi menar är att skifta fokus från att problematisera "den annorlunda" till att synliggöra och ifrågasätta det vi uppfattar som "det normala" för allas lika rättigheter och möjligheter.

Variationsteoretiskt perspektiv

Urskilja kvalitativt olika sätt varpå människor uppfattar, erfar eller förstår olika aspekter av sin omvärld

Studerar variation av uppfattningar av ett visst **lärandeobjekt** (lärandets VAD).

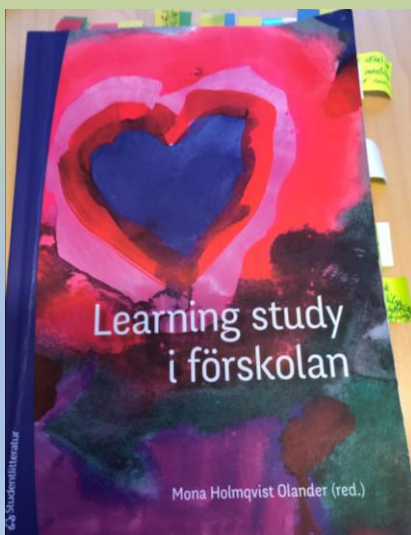
Vad som görs möjligt att urskilja i en undervisnings- och lärandesituation.

Variation

Urskiljning

Samtidighet

Kritiska aspekter (kontrast, generalisering, separering, fusion)

Variationsteoretiskt informerat upplägg

Learning study: man studerar inte metoder och arbetssätt utan HUR INNEHÅLLET BEHANDLAS I EN LÄRANDESITUATION

Syfte:

- möjliggöra att barn lär sig något för de väsentligt
- att vi /lärare lär oss hur vi kan hjälpa bättre barnen att lära
- att få insyn i en generaliserbar kunskap om hur specifikt lärandeobjekt kan behandlas pedagogiskt(interaktion i processen)

Att gå till väga:

- **Samtolkning** av strävansmål
- **Förbedömning**(observation)- varje barns kunnande före undervisningen samt hitta **kritiska aspekter** (vad barnens uppmärksamhet bör inriktas mot)
- **Samplanering**: val av **lärandeobjekt** med fokus på vad() och hur ()
- **Undervisning**: design av lärandetillfällen
- **Efterbedömning**: varje barns kunnande efter undervisningen
- **Samvärdering**: egen analytisk reflektion kring vad och hur blev det

- Samtolkning av strävansmål: att ge barnen möjligheter att utveckla förståelsen för positionsbegrepp under, över, på// under
- Förbedömning: regnbåge
- Hur: undervisning/ dramatisering av en saga med fokus på begrepp
- Efterbedömning: hämta saker och placera samma utifrån förskollärares instruktion

Möjligheter med variationsteoretiskt informerat undervisningsupplägg:

- Underlättar vid planering av undervisningen
- Hjälper till att hålla fokus på ämnet och fördjupa sig inom samma
- Den är kunskapsförmedlande och bra att använda när det handlar om att lära sig något specifikt

Utmaningar med variationsteoretiskt informerat undervisningsupplägg:

- Kräver en djup kunskap i varje ämne som kräver mer tid under förberedelsefasen
- Kräver att läraren är hela tiden inlyssnande för att kunna urskilja kritiska aspekter och välja konkret lärande objekt

FILM

